

OKULA YARDIMCI SINAVLARA HAZIRLIK
MEB DERS KİTABI VE YILLIK PLANINA UYGUN

TÜM DERSLER

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - TARİH - COĞRAFYA
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ - MATEMATİK
FİZİK - KİMYA - BİYOLOJİ

SINIF

SORU BANKASI

MURAT
ÖĞRENCİM
SERİSİ

MURAT
göçmenlerce
1983

MURAT
YAYINLARI

EDEBİYAT, DİL VE İLETİŞİM

1. “Bir duygunun, tasarımın güzelliği anlatırken yararlanılan yöntemlerin tamamına ya da bu anlatımın sonucunda ortaya çıkan yaratıcılığa denir.” **Aşağıdakilerden hangisi boş bırakılan yere gelmelidir?**

- A) bilim B) estetik C) efsane
D) şiir E) sanat

2. **Aşağıdakilerden hangisi görsel (plâstik) sanatlar içerisinde değerlendirilemez?**

- A) sinema B) hat C) resim
D) heykel E) mimari

3. “Edebiyat birçok bilim alanıyla doğrudan ilişki içindedir. Bir edebiyat araştırmacısı incelediği yapıtı tüm yönleriyle anlayabilmek için yazarın ruhsal durumundan haberdar olmak ister. Bu sebeple de yararlanır. Eserin konusu geçmişteki bir olaydan kaynaklı oluşturulmuşsa , yapıt toplumsal bir durumu ele alıyorsa yararlanır.” **Metinde bulunan boşluklara hangileri getirilirse metin doğru ve anlamlı olur?**

- A) psikolojiden - sosyolojiden - arkeolojiden
B) psikolojiden - arkeolojiden - felsefeden
C) sosyolojiden - psikolojiden - felsefeden
D) psikolojiden - tarihten - sosyolojiden
E) sosyolojiden - tarihten - psikolojiden

4. **Güzel sanatlar sınıflandırıldığında aşağıdakilerden hangisi dramatik sanat dalları içinde yer almaz?**

- A) bale B) tiyatro C) müzik
D) opera E) dans

5. **Aşağıdakilerden hangisi dilin özellikleri arasında sayılamaz?**

- A) Kendine özgü kurallarının olması
B) Sosyal ve millî bir kurum şeklinde var olması
C) Nesiller boyu hiçbir değişime uğramaması
D) İnsanlar arasında anlaşma aracı olması
E) Yaşayan bir olgu olması. Doğması, gelişmesi, ölmesi

6. **Aşağıdakilerden hangisi edebiyat ile ilişkili değildir?**

- A) Konusu kurgusal olabilir ya da konusunu gerçek yaşamdan alabilir.
B) Farklı türleri, farklı anlatım yolları ile oluşturulur.
C) Ana malzemesi dildir.
D) Duygu veya düşünceler estetik bir kaygı ile ifade edilir.
E) Ürünleri, mutlaka bir yarar gözetilerek oluşturulur.

7. • taş, mermer, tuğla
• boya, renk, fırça
• nota, ses, çalgı aleti
• kostüm, dekor, aksesuar

Verilen kavramlar aşağıdaki sanat dallarından hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) edebiyat B) mimarî C) müzik
D) resim E) tiyatro

8. **Aşağıdakilerden hangisi edebiyata ilişkin bir özellik olamaz?**

- A) Bilgilerden ve bilim insanlarının ortaya koyduğu verilerden yararlanır.
B) Yazarlar, edebî yapıtlarda tarafsız olmak zorundadırlar.
C) Tarihteki önemli siyasal, sosyal, kültürel olaylardan etkilenir.
D) Coşku ile ifade etme, anlatma ve gösterme yollarını kullanır.
E) Kaynağı ve hedefi "insan"dır.

9. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi hatası vardır?**

- A) Sanat metinlerinde anlatılanların gerçek yaşamla ya da bilimsel verilerle doğrulama zorunluluğu yoktur.
B) Sanat metinlerinde sanatçı, olanı olduğu gibi anlatmak yerine estetik gaye ile yeniden kurular.
C) Sanat metinlerinde deyimler, ikilemeler gibi söz varlıklarından, yararlanılır.
D) Sanat metinlerinde sanatçı; öyküleyici, betimleyici, açıklayıcı ve tartışmacı anlatım tekniklerinden uygun olanlarını kullanır.
E) Sanat metinlerinin sanatçının yaşamıyla ilişkisi bulunmaz.

10. **Aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?**

- A) Edebiyat yapıtları, kendi çağına ışık tutar.
B) Toplumsal yaşamdaki değişiklikler edebiyatı da etkiler.
C) Edebî yapıtların bazıları yazarlarının yaşamlarından izler taşır.
D) Edebiyatın temel görevi toplumsal sorunları tespit ederek onlara çözümler sunmaktır.
E) Edebî yapıtlar toplumu bir ölçüde etkileyip değiştirebilme yetisindedir.

11. Edebî metinler; coşkuyu ifade etme, anlatma ya da gösterme tarzlarından biri kullanılarak oluşturulur.

Buna göre;

- I. roman
II. tiyatro
III. şiir
IV. öykü (hikâye)

kavram eşleştirmelerinden hangisi doğru olur?

- A) I-II B) I-III C) III-IV
D) I-IV E) II-IV

12. "Ressam - boya" kavramları arasındaki ilişki aşağıdakilerin hangisi arasında vardır?

- A) Heykeltıraş - yontu(heykel)
B) Tiyatro - mimik
C) Şair - sözcük
D) Mimar - bina
E) Yönetmen - oyuncu

EDEBİYAT, DİL VE İLETİŞİM

1. “Edebiyat, gücünü alan bir sanattır. Bir şiirde, romanda, öyküde ya da tiyatro eserinde bize heyecan veren duygular; zihnimizde farklı dünyalar oluşturan düşünceler varlıklarını, etkilerini borçludur.”

Bu metindeki bulunan boşluklar, aşağıdakilerden hangileriyle tamamlanırsa anlamlı ve doğru bir metin oluşur?

- A) sestem - duyguya
B) dilden - sözcüklere
C) düşünceden - yazara
D) simgelerden - dile
E) bilimden - anlama

2. I. Bir trafik kazasını anlatan gazete yazısı
II. Geometri kurallarını anlatan metin
III. Karşılıksız bir aşkın konu edinildiği metin
IV. Yaşama sevincinin coşkulu ifadeyle anlatıldığı metin
V. Küresel ısınmayı anlatan bir metin

Bu yazı türlerinden hangileri edebî metin olabilir?

- A) I-II
B) I-IV
C) II-V
D) III-IV
E) III-V

3. “Aynı çağda, aynı toplumda, benzer malzemeler kullanan kimi sanatçılar çağlarının ötesine geçip büyük başarılar kazanırlarken kimileri ise tarihin tozlu yaprakları arasında kaybolup gitmektedirler.”

Yukarıdaki metinde ortaya konulan durumun gerçek nedeni hangisidir?

- A) Sanatsal güzellik ve başarının eldeki malzeme-yi kullanım biçimine bağlı olması
B) Sanatçının, sanatı fayda sağlayıcı olarak görüp kullanması
C) Sanatçıların yetiştiği ortamların farklı olması
D) Güzelliği yaratmanın ve estetik beklentiyi karşılamamanın zorluğu
E) Kimi sanatçıların daha özverili olmaları

4. “Aynı dil içinde ses, şekil, söz dizimi ve anlamca farklılıklar gösterebilen, belli yerleşim bölgelerine veya sınıflara özgü olan konuşma dili.”

“Bir dilin izlenebilen tarihi dönemlerinde ayrılmış kolu.”

“Bir dilin tarihsel, bölgesel, siyasal sebeplerden dolayı ses, yapı ve söz dizimi özellikleriyle ayrılan kolu, diyalekt.”

Yukarıda tanımları verilen kavramlar sırasıyla hangi seçenekte verilmiştir?

- A) lehçe - şive - ağız
B) ağız - şive - lehçe
C) şive - ağız - lehçe
D) lehçe - ağız - şive
E) ağız - lehçe - şive

5. “Halk arasında -ince hastalık”, tıpta ise -tüberküloz diye bilinen verem, şayet erken teşhis konulmazsa öldürücü olabilmektedir. Geçmiş dönemlerde büyük oranda ölüme yol açan bu hastalık tüberküloz virüsünün genetik yapısının çözümlenmesi ve buna bağlı olarak da aşının geliştirilmesi sonucu günümüzde tehdit olmaktan çıkmıştır.”

Bu metnin yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuyucuda sanata karşı ilgi uyandırmak.
B) Okuyucuda güzel duygular uyandırmak.
C) Okuyucuda estetik bakış açısı geliştirmek.
D) Okuyucuya bilgi vermek
E) Okuyucuda yorum gücünü arttırmak.

6. Aşağıda verilen hangi tanım ile parantez içinde verilen kavram uyuşmamaktadır?

- A) Sanatsal yaratıcılığın, sanatta ve yaşamda güzel ve güzellik denen kavramın bilimi, güzeli araştıran bilim dalı. (estetik)
- B) Bir duygunun, tasarımın, güzelliğin vb. dışa vurumunda, anlatımında kullanılan yöntemlerin tümü. (sanat)
- C) Olay, düşünce, duygu ve imgelerin, insanlarda estetik duygular uyandıracak bir biçimde, dil aracılığıyla, söz ve yazıyla anlatımını amaç edinen sanat. (edebiyat)
- D) Bir yazının, bir sözün, bir metnin ya da bir yapıtın anlaşılması güç yönlerini açıklayarak aydınlığa kavuşturma, belli bir görüşe göre açıklama. (üslup)
- E) Bir toplumdaki ya da topluluktaki bireylerde, görüş ve inanış etmenlerinin etkisiyle oluşan düşünme yolu, düşünüş biçimi. (zihniyet)

7. Gerçek yaşamın somut olgu ve olaylarıyla doğru-
dan doğruya bir özdeşlik ilişkisi kurulmasına elverişli olmayan, yaratılabilir, kurmaca metinler olarak bilinir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kurmaca metindir?

- A) roman
- B) makale
- C) biyografi
- D) günce
- E) gezi yazısı

8. Aşağıdakilerden hangisi bir metni biçimsel olarak oluşturan bölümlerden değildir?

- A) başlık
- B) paragraf
- C) fonetik
- D) sözcük
- E) cümle

9. Metinler sınıflandırıldığında aşağıdakilerden hangisi sanatsal metinler sınıflandırmasında başlık olamaz?

- A) Olay Çevresinde Oluşan Metinler
- B) Göstermeye Bağlı Metinler
- C) Anlatmaya Bağlı Metinler
- D) Coşku ve Heyecan Bildiren Metinler
- E) Gazete Çevresinde Gelişen Metinler

10. Edebiyatta anlatım iki yolla yapılır: yazılı anlatım, sözlü anlatım.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sözlü anlatım türlerinden değildir?

- A) mülakat
- B) panel
- C) trajedi
- D) sempozyum
- E) forum

11. "Güzel sanatları şu şekilde sınıflandırabiliriz: **Yüzey Sanatları:** Tüm iki boyutlu sanat çalışmaları, yani bir eni ve bir boyu olan kağıt veya tuval üzerine, bir duvar ya da kumaş üzerine uygulanan sanattır. **Hacim Sanatları:** Üç boyutlu sanat çalışmasıdır. **Mekan Sanatları:** İç ya da dış mekanı içine alan ya da düzenleyen sanat dalıdır. **Dramatik Sanatlar:** Edebiyat ve yazı türlerini kapsayan sanattır. **Ses Sanatları:** Müzik ve bütün türlerini kapsayan sanattır. **Hareket Sanatları:** İnsanın bedeniyle anlatım gücü kazandırdığı sanattır. **Dil Sanatları:** İnsanın, eyleme dönüşmüş ifadelerle kendini veya bir olayı, bir olguyu anlattığı sanattır."

Bu metindeki hangi başlıkların yeri değiştirse metin anlamlı ve doğru olur?

- A) hacim - mekan
- B) hareket - dil
- C) dramatik - dil
- D) yüzey - hareket
- E) ses - dil

12. Aşağıda verilen tür isimlerinden hangisi anlatmaya bağlı metinler tasnifinde yer almaz?

- A) eleştiri
- B) masal
- C) fabl
- D) roman
- E) halk hikâyesi

EDEBİYAT, DİL VE İLETİŞİM

1. Aşağıdakilerin hangisinde kesme işareti (‘) hatalı kullanılmıştır?

- A) Bu birimde 20'den fazla memur çalışmaktaymış.
- B) Türkçe'nin zor bir dil olduğunu söyledi.
- C) Murat'ın yazısı TDK'nin internet sitesinde yayımlanmış.
- D) Bu sıcaklarda Ankara'da durulacak gibi değil.
- E) Yarın Artvin'e davetliyim.

2. “Ölmüş saatlerimiz, günlerimiz, senelerimiz olduğunu, yıllarca farkına varmadan bir hiçin sarraflığını yaptığımızı, yaşamadan yaşadığımızı kim inkâr edebilir?”

Yukarıdaki cümlede kullanılan virgül işaretinin (,) kullanım amacıyla benzerlik gösteren hangisidir?

- A) Fırtınadan, soğuktan, karanlıktan ve biraz da korkudan sonra bu sıcak, aydınlık ve sevimli odanın havasında erir gibi oldum.
- B) Umduk, bekledik, düşündük.
- C) Saniye Hanımefendi, merdivenlerde oğlunun ayak seslerini duyar duymaz hasretlisini karşılamaya atılan bir genç kadın gibi koltuğundan fırlamış ve ona kapıyı kendi eliyle açmaya gelmişti.
- D) Efendiler, müsaade buyurursanız size bir sual sorayım.
- E) Adana'ya yarın gideceğim, dedi.

3. Aşağıdakilerin hangisinde “görmek” sözcüğü parantez içinde verilen ifade ile örtüşmemektedir?

- A) Merdivenin başındaki paravanın arkasında garip bir sahne gördüm. (Göz yardımıyla bir şeyin varlığını algılamak, seçmek)
- B) Bugün müdürü göreceğim. (Yanına gidip konuşmak)
- C) Hangi memlekete gitsek resmî makamlar kadar halkın da rağbetini görürdük. (Belirli bir zamanın içinde bir olaya tanık olmak, yaşamak)
- D) Ankara'yı gördün mü? (Anlamak, kavramak, sezmek)
- E) Bu ova çok savaş gördü. (Sahne olmak, geçirmek)

4. (...) Bir gün ben her şeyi bırakıp bu küçük yola dalarsam onun bittiği yerde (I) bütün saadet ve hasretlerimi (II) eski yaşanmış rüyalarımı bulacağım(III) temiz (IV) yepyeni (V) mesut bir adam olacağım.

Yukarıdaki metinde numaralanmış yerlere hangi seçenekteki noktalama işaretleri getirilmiştir?

- A) (.) (,) (;) (,) (.)
- B) (,) (;) (;) (,) (,)
- C) (,) (,) (;) (,) (,)
- D) (,) (,) (.) (,) (;)
- E) (.) (,) (.) (,) (.)

5. “Birçok şeye ihtiyacımızı ancak onları görüp tanıdıktan sonra keşfetmez miyiz?”

Cümlesinde ifade edilen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İhtiyaçlar yaşamın doğal süreci içindedir.
- B) Bildiğimiz, tanıdığımız şeylere ihtiyaç duyarız.
- C) Beklentilerimiz ile ihtiyaçlarımız paraleldir.
- D) İhtiyacı karşılanmayan birey mutsuzdur.
- E) Beklentiler ihtiyaçları doğurur.

6. Aşağıdakilerin hangisinde yazım hatası yoktur?

- A) Onbeş gündür bunu bekliyorduk.
- B) Gidenlerin ardından baka kaldı.
- C) Caddeye yeni börekci açılmış.
- D) Hiçbir şey beni bu yoldan ayıramaz.
- E) Yaptığı tüm hatalara rağmen onu af etti.

7. Aşağıda altı çizili söz öbeklerinden hangisi oluşum bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Sürekli abur cubur yemek sağlıksızdır.
- B) Giysileri eski püskü bir adamdı gördüğümüz.
- C) Yırtık pırtık masa örtüsünün altında gözükten mavi masa, oldukça eskimişti.
- D) El becerisi, eğri büğrü çizdiği şu çizgiden belli olmuyor mu?
- E) Dün gece bölük pörçük uyudum.

8. Aşağıda altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamlıdır?

- A) Yılbaşı kutlaması oldukça sönüktü.
- B) Kilo aldığımdan pantolonlar dar geliyor.
- C) Burada çok şiddetli akıntı var.
- D) Bu fidanlar Bursa'dan geldi.
- E) Hava sıcaklığı gün geçtikçe artıyor.

9. Türkçenin dünya dil aileleri içindeki yeri hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Hami- Sami
- B) Bantu Dilleri
- C) Ural-Altay
- D) Hint-Avrupa
- E) Çin-Tibet

10. Aşağıdakilerden hangisi iletişim unsurlarından biri değildir?

- A) Kanal
- B) Gönderici
- C) İleti
- D) İkon
- E) Alıcı

11. Yapı bakımından Türkçe hangi kategoride yer alır?

- A) Bitişken (Eklemeli)
- B) Bükümlü
- C) Ayrımlı
- D) Tek Heceli
- E) Çekimli

12. İletişim ile ilgili ifadelerin hangisinde hata yapılmıştır?

- A) Göndericiden alıcıya aktarılan duygu, düşünce vb. mesajlardır, ileti.
- B) Tüm iletişim unsurlarının bir arada bulunduğu ortama kanal denir.
- C) İletiyi alan alıcının göndericiye verdiği yanıtlar, dönüt olarak adlandırılır.
- D) İletiyi alıcıya gönderen, kaynak ya da gönderici diye ifade edilir.
- E) Göndericinin iletisini oluştururken kullandığı yazı, resim, rakam gibi unsurlar şifre olarak adlandırılır.

EDEBİYAT, DİL VE İLETİŞİM

1. Aşağıdakilerin hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti konulur?

- A) O otobüs bu durakta durmaz
- B) Dün sınavımız vardı
- C) Sonuçlar bugün açıklanır değil mi
- D) Ben bakmadım, o da görmedi
- E) Buradaydık tüm gün

2. Aşağıdakilerin hangisinde “uçmak” sözcüğü parantez içinde verilen ifade ile örtüşmemektedir?

- A) Biraz havalanıp bir başka kayaya kadar uçtu. (Kuş, kanatlı böcek vb. hareketli kanatları yardımıyla havada düşmeden durmak, havada yol almak)
- B) Rengi birdenbire uçtu. (Rengi solmak)
- C) O gece evin çatısı uçmuş. (Rüzgâr veya başka bir itici güçle yerinden ayrılıp uzağa gitmek)
- D) Bütün kararlı hâli uçmuştu. Yüzünde iradesiz hatlar belirdi. (Sıvı, gaz veya buhar durumuna geçmek)
- E) Hele bir asfalta çıkalım, uçar bu bizim külüstür, uçar. (Çok hızlı gitmek)

3. Aşağıdakilerin hangisinde yazım hatası vardır?

- A) Yaz geldi, ağustos böceklerini dinleriz bol bol artık.
- B) Her yanı deve dikenini sarmış.
- C) Banyoda karafatmalar gördüm ve ürktüm.
- D) Gerçek üstüçülük akımı edebiyatımızı derinden etkiledi.
- E) Güneybatıdan esen rüzgâr ortalığı kasıp kavurdu.

4. Dil – Lehçe – Şive – Ağız sıralaması hangisinde doğrudur?

	Dil	Lehçe	Şive	Ağız
A)	Türkçe	Çağatayca	Azerice	Karadeniz ağızı
B)	Türkçe	Oğuzca	Azerice	Ege ağızı
C)	Türkçe	Çağatayca	Türkmençe	Ege ağızı
D)	Türkçe	Oğuzca	Türkiye Türkçesi	Türkmen ağızı
E)	Türkçe	Oğuzca	Türkiye Türkçesi	Ege ağızı

5. Dil ile ilgili hangi yargı yanlıştır?

- A) Dil, gelişmiş bir iletişim aracıdır.
- B) Dil, cansız ancak sosyal bir varlıktır.
- C) Dil, toplumsal bir ortaklıktır.
- D) Dil, seslerden meydana gelen bir anlaşma aracıdır.
- E) Dil, düşüncenin göstergelerinden biridir.

6. Televizyon programlarında iş yok () sen hastanede nöbetçisin () üstelik bugün benim doğum günüm () “Yoldan geçen ilk öyküyü çevireceğim ()” dedim kendi kendime ()

Yukarıdaki metinde ayraç içinde boş bırakılan yerlere sırasıyla hangileri getirilmelidir?

- A) (,) (,) (,) (,) (,)
- B) (;) (,) (,) (,) (!)
- C) (,) (,) (,) (,) (,)
- D) (;) (,) (,) (,) (,)
- E) (;) (,) (;) (,) (,)

7. Aşağıdakilerin hangisinde yazım hatası vardır?

- A) Dün onu aradınız mı?
- B) Üşümüyor musun?
- C) Güzelmi güzel bir araba gördüm.
- D) Sen de mi geldin?
- E) Hangisi, bu mu?

8. Aşağıdakilerin hangisinde kısaltmalar ile ilgili bir hata yapılmıştır?

- A) DSİ'ne iş başvurusunda bulundu.
- B) TBMM'ye yeni mobilyalar alındı.
- C) TÜBİTAK'a yarışma için başvuracaktım.
- D) İnternette, PTT'nin alışveriş sitesi çok rağbet görüyor.
- E) TCDD'nin Tren Müzesi, Ankara'da açıldı.

9. Anlatıma güzellik katmak amacıyla bir sözcük ile anlatılabilecek bir kavram ya da varlığın birden fazla sözcük kullanılarak anlatılmasına dolaylama denir.

Aşağıdakilerin hangisinde buna örnek yoktur?

- A) Yedin bitirdin bu aileyi ey yedi tepeli şehir.
- B) Bacasız sanayi bu yıl yurt dışından çok fazla turist bekliyor.
- C) "Benim hayat arkadaşım olur musun?" diye sordu.
- D) Kolumda bir altın bilezik olsun, diye babam meslek lisesine gönderdi beni.
- E) Bu işte kesinlikle onun parmağı var.

10. Aşağıdakilerden hangisinde kullanılan deyim gerçek anlamlıdır?

- A) Biz onu çok hafife almışız.
- B) Genel müdürün geleceğini duyunca etekleri tuttu.
- C) Sen de iyi gün dostuymuşsun, anladık!
- D) Eli kulağında, gelir şimdi.
- E) Onun tuzu kuru, o sebeple telaşlanmaz.

11. Başınızı dik tutun, yumruklarınızı da indirin. Kim size ne derse desin, sinirlerinize hâkim olun. Değişiklik olsun diye kafanızla mücadele edin. Öğrenmeye dirensede kafa denen şey iyi bir şeydir.

Yukarıdaki metinde bulunan yazım hatasının benzeri hangi seçenekte bulunmaktadır?

- A) Oysa ki onunla iyi anlaşmıştık.
- B) Hayatta yapa yalnız kaldı.
- C) Konuşmaya başladımı susmaz.
- D) Sen de terkedildin ha!
- E) Bu bağlaç küçümseme, alay ya da olumsuzluk bildirirerekte anlamı pekiştirebilir.

12. Şunu öğrendimki balıkların çoğu yaşlanınca ömürlerini boşuna geçirdiklerini söyleyip yakınır. Sürekli sızlanıp herkesten şikayet ederler. Ben bilmek istiyorum, hayat gerçekten bir avuç yerde durmadan dönüp durmak, sonrada yaşlanıp ölüp gitmekmi yoksa bu dünyada başka türlü yaşamak da mümkün mü?

Yukarıdaki metinde kaç tane yazım hatası yapılmıştır?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 6
- E) 7

HİKÂYE

1. Aşağıdakilerden hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Okuyucuda veya dinleyicide estetik bir etki uyandırmak amacıyla konuyu oluşturan olayların birbiriyle bağlantısına olay örgüsü denir.
- B) Gerçek veya gerçeğe uygun olayları, kişi, zaman, mekâna bağlı anlatan kısa yazılara hikâye (öykü) denir.
- C) Bir yazarın kendine özgü anlatış yolu, anlatım biçimine üslup (biçem) denir.
- D) Belirli bir konuda yazılmış eserlerin temelini oluşturan ve okuyucuya verilmek istenen asıl düşünceye ana düşünce denir.
- E) Nazım şeklinde yazılan hikâyelere mensur hikâye denir.

2. Hikâye türünün tarihsel süreçte üç tarz ile geliştiği gözlenmektedir: olay hikâyesi, durum (kesit) hikâyesi, modern hikâye.

Bu tarzlar, ilk ortaya koyucuları ile beraber hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Olay hikâyesi - Maupassant
Durum hikâyesi - Çehov
Modern hikâye - Kafka
- B) Olay hikâyesi - Çehov
Durum hikâyesi - Maupassant
Modern hikâye - Kafka
- C) Olay hikâyesi - Kafka
Durum hikâyesi - Çehov
Modern hikâye - Maupassant
- D) Olay hikâyesi - Maupassant
Durum hikâyesi - Kafka
Modern hikâye - Çehov
- E) Olay hikâyesi - Kafka
Durum hikâyesi - Maupassant
Modern hikâye - Çehov

3. "Hikâyeye bugünkü anlamda ilk edebi kimlik kazandıran İtalyan yazar 16. yüzyılda yazdığı "....." adlı eseriyle ilk öykü örneğini vermiştir. Rönesans'ın etkisiyle de 19. yüzyıl edebiyatının en yaygın türü olmuştur. "

Yukarıda boş bırakılan yerler hangi seçenekteki ifadeler ile doldurulursa metin, anlamlı ve doğru olur?

- A) Kafka - Dava
- B) Maupassant - Kartopu
- C) Boccaccio - Decameron
- D) Çehov - Bozkır
- E) Edgar Allan Poe - Kara Kedi

4. "Anlatımda üç yönlü bakış açısı, yazarların anlatımlarını aktarmaları için fırsat sağlamaktadır. Bu bakış açılarına sırasıyla baktığımızda: Yazar hiçbir olaya ya da duruma müdahale etmek istemez, sadece izleyip anlatmakla yetinirse bakış açısı; olayların bizzat içinde olmayı tercih ederse bakış açısı; anlatımdaki kahramanların zihninden geçenleri dahi bilip aktarmak isterse bakış açısı olarak adlandırılırlar."

Yukarıdaki metinde boş bırakılan yerlerin hangisiyle doldurulması metnin anlamlı ve doğru olmasını sağlar?

- A) kahraman - gözlemci - hâkim
- B) gözlemci - hâkim - kahraman
- C) hâkim - gözlemci - kahraman
- D) gözlemci - kahraman - hâkim
- E) kahraman - hâkim - gözlemci

5. "Kahve, ışıklarını yakınca dışarıdaki karın ışığı söndü. İçeriye göz attım. Sekiz kişi ya var ya yoktu. Küçük kapağının içinden alevler atarak yanan sac sobanın sağ tarafının neredeyse kıpkırmızı kızaracağını biliyor, bekliyordum. Yanımda tavla oynayanlar vardı. Bir zaman onlara daldım. Ara sıra camı silerek alnımı camlara yapıştırıp dışarıyı seyrettim."

Bu metin hangi tür eserden alınmış olabilir?

- A) masal
- B) hikâye
- C) efsane
- D) tiyatro
- E) makale

6. Aşağıda verilen bilgilerden hangisinde hata yapılmıştır?

- A) Anlatımın hiçbir tartışmaya yol açmadan, tek bir yargıyı açıkça ifade etmesine açıklık ilkesi denir. Açık anlatımdan birden çok yorum çıkmaz, herkes aynı şeyi anlar.
- B) Duruluk, anlatımda gereksiz sözcüğün bulunmamasıdır. Güzel ve etkili bir anlatımda gereksiz ek veya söz tekrarlarına yer verilmez.
- C) Yalınlık, anlatımın süsten (söz sanatları, ağır sözcükler ve özenli uzun cümlelerden) uzak olmasıdır.
- D) Özlülük, anlatımın veya düşüncelerin başka bir anlatıma veya düşünceye benzememesi, hiçbir yapıtı veya düşünceyi taklit etmemesidir.
- E) Akıcılık ise anlatımın pürüzsüz olması, hiçbir engele uğramadan akıp gitmesi demektir.

7. Aşağıdakilerden hangisi hikâye türünün özellikleri arasında sayılamaz?

- A) Olay, yer, zaman ve kişi kadrosundan oluşan yapı unsurları bulunur.
- B) Yaşanılan yer ve zamanda belirsizlik hâkimdir.
- C) Olayda, kişilerde gerçeğe uygunluk önemlidir.
- D) Açık, yalın ve akıcı bir dil kullanımına özen gösterilir.
- E) Olay anlatımında, betimlemelerde ve kişi tasvirlerinde ayrıntılara inilmez.

8. "O, Türk edebiyatında hikâye türünün ustası sayılır. Edebiyat tarihine de bu sıfatla geçmiştir. Samipaşazade'nin ve Halit Ziya'nın denemelerinden sonra kendisi sırf hikâye veren ilk sanatçı odur. Onun eserleri Fransız üstadı Maupassant tarzında kuvvetli bir olay üstüne ve küçük bir roman gibi kurulmuş hikâyelerdir. Hikâye türünü tezli olarak ve toplumu yükseltmek amacıyla ilk kullanan yazarımız yine odur. Hikâyeciliğin meslek hâlini almasında da katkıları küçümsenmemelidir."

Metinde bahsi geçen sanatçımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Halit Karay
- B) Orhan Kemal
- C) Ömer Seyfettin
- D) Haldun Taner
- E) Sait Faik Abasıyanık

9. "İki gün sonra Juju zincirinde çok sakin görünüyordu. Demek ki dönmüş veya bulunmuştu ve muhakkak ki daha azılı yerli köpeklere rast gelmiş, el sillesini tatmış, yersiz, yurtsuz kalmış, Hanyayı Konya'yı öğrenmiş, açlığı denemiş, Senegalli bekçisini, Penyuvarlı gözcüsünü arkasında bulamayınca bütün azgınlığını, kaba sığmayan öfkesini bırakmış, sünepeleşmişti.

Hava almaya çıkardıkları zaman, artık, hürriyet esikisi kadar ona cazibeli görünmüyordu; zinciri tahammül edilmez bir yük gelmiyordu."

Bu metin için hangisi söylenemez?

- A) Metnin anlatımında zaman kavramı vardır.
- B) Üçüncü tekil kişi anlatımı kullanılmıştır.
- C) İnsan dışında bir varlığın içinde bulunduğu durum betimlenmeye çalışılmıştır.
- D) Kahraman bakış açısı ile kaleme alınmıştır.
- E) Mecazî ya da deyim anlamlı söz öbeklerinden yararlanılmıştır.

10. "İsmail, hiç de öyle büyük şeyler düşünmüyordu. O, İstanbul'da, Beşiktaş'ın arka mahallelerinden birinde bıraktığı mini mini bir şeyi, on beş gün evvel, bu son sefere çıkacakları gün doğan oğlunu düşünüyordu. Ona, geçen sene Şile taraflarından İstanbul'a motorla mangal kömürü getirirken boğulan babası Musa Kaptan'ın adını koymuştu. Şimdi kendi kendine, ağzını kımılatmadan mırıldanıyordu."

Bu metne bağlı olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tartışmacı bir üslup kullanılmıştır.
- B) Hâkim bakış açısı ile yazılmıştır.
- C) Niteleyici ifadeler yer verilmiştir.
- D) Kahramanın iç dünyasına ilişkin çıkarımlarda bulunulabilir.
- E) Özlem ve merak duygularının karıştığı bir ruh hâlini yansıtmaktadır.

11. "Biraz daha yürüdükten sonra, Bahçekapı taraflarındaki manavların önünde yavaşladı. Portakallara uzun uzun baktı. (I)Lohusa karısına en iyi hediye portakal olacaktı. (II)Bu mevsimde Akdeniz seferine çıkan gemilerin tayfaları uğradıkları limanlardan ucuz ucuz portakal alır gelirlerdi. (III)Fakat kendisi vinç başından ayrılmadığı, yanında da on parası olmadığı için bir şey alamamıştı. (IV)Bir manavın önünde durdu, en irilerinden tanesi yirmişer kuruşa on tane portakal aldı, mendiline koyup bağladı. (V) Oradan geçen bir gazeteciden de "Köroğlu" istedi, katlayıp cebine yerleştirdi."

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Kahramanın bir gemide çalıştığı anlaşılmaktadır.
- B) Kahramanın yakın zamanda bir çocuğu olduğu anlaşılmaktadır.
- C) Kahramanın ağzından anlatım yapılmıştır.
- D) Kahramanın seçici bir okur olduğu çıkarılabilir.
- E) Kahramanın varlıklı, rahat bir yaşam sürdürmediği anlaşılmaktadır.

HİKÂYE

1. Türk edebiyatında Batılı anlamdaki ilk öyküler Tanzimat Dönemi'nde yazılmıştır. Batılı anlamda ilk öykü örneğini ise "Letaif-i Rivayat" adlı eseriyle vermiştir.

Bu metinde boş bırakılan yere hangisi getirilmelidir?

- A) Refik Halit Karay
B) Abdülhak Hamit Tarhan
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Samipaşazade Sezai
E) Şemsettin Sami

2. Ahmed Mithat Efendi, Küçük Şeyler adlı eseriyle Türk edebiyatında hikâye türünün ilk örneklerini vermeye başlar. Aynı yıllarda Emin Nihat, Müsameretname adlı eseriyle döneme katkı sağlar. Samipaşazade Sezai'nin yazdığı Letaif-i Rivayet ise batılı anlamda ilk hikâyelerimizi meydana getirir. Ömer Seyfettin, hikâyeciliğin profesyonel bir iş olarak kabul edilmesini sağlar. Aynı zamanda da Türk edebiyatındaki durum hikâyeciliğinin ilk önemli temsilcisi sayılır. Olay hikâyeciliği ise Memduh Şevket Esendal ile başlar ve Saif Faik Abasıyanık ile zirveye çıkar.

Bu metinde yer alan bilgi hataları aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) Ahmet Mithat Efendi ile Samipaşazade Sezai, Ömer Seyfettin ile Memduh Şevket Esendal yer değiştirmelidir.
B) Küçük Şeyler ile Letaif-i Rivayat, durum hikâyeciliği ile olay hikâyeciliği yer değiştirmelidir.
C) Emin Nihat ile Samipaşazade Sezai, durum hikâyeciliği ile olay hikâyeciliği yer değiştirmelidir.
D) Küçük Şeyler ile Müsameretname, Ömer Seyfettin ile Memduh Şevket Esendal yer değiştirmelidir.
E) Ahmet Mithat Efendi ile Emin Nihat durum hikâyeciliği ile olay hikâyeciliği yer değiştirmelidir.

3. Aşağıdakilerden hangisinde bir hata yapılmıştır?

- A) Anlatıcının, aktardığı olayla ilgili ayrıntılara hâkimiyeti ve ayrıntıları aktarma biçimi "bakış açısı" olarak ifade edilir.
B) Hikâyede ele alınan, üzerinde durulan durum veya sorun metnin konusunu oluşturur.
C) Hikâyelerde, farklı düşüncelere, özelliklere sahip olmaktan veya hayat tarzından dolayı yaşanan anlaşmazlık durumları "çatışma" terimiyle ifade edilir.
D) Olay anlatımına dayanmayan, kişilerin veya hayatın bir kesitinin ele alındığı hikâyeler "durum hikâyesi" olarak adlandırılır.
E) Hikâyelerde olay içerisindeki kişilerden iki veya daha fazlasının karşılıklı konuşurulması tekniğine "monolog" denir.

4. Renkli, neşeli bir insan kalabalığı parıl parıl bir nehir gibi akıyor güneşin altında, neşeli çığıklar duyuluyor, çocuklar güle oynaya geçiyorlar. Doğru, herkes mutlu ve neşeli değil. Hiç kuşku yok ki aralarında kederle ağırlaşmış pek çok yürek, kuşku altında ezilen pek çok kafa var. Ama hepimiz özgürlüğe yürüyoruz, özgürlüğe!

Bu metinden yola çıkarsak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Benzetmeden yararlanılmıştır.
B) Bahsi geçen insanların iki farklı duygusu üzerinde durulmuştur.
C) Mecaz-i Mürsel (ad aktarması) sanatından yararlanılmıştır.
D) Nitelik ifade eden sözcüklerden ziyade nicelik anlamlı sözcüklerden yararlanılmıştır.
E) Gözleme dayalı bir anlatımdan yararlanılmıştır.

5. “Kahve, ışıklarını yakınca dışarıdaki karın ışığı söndü. İçeriye göz attım. Sekiz kişi ya var ya yoktu. Küçük kapağının içinden alevler atarak yanan sac sobanın sağ tarafının neredeyse kıpkırmızı kızaracağını biliyor, bekliyordum. Yanımda tavla oynayanlar vardı. Bir zaman onlara daldım. Ara sıra camı silerek alnımı camlara yapıştırıp dışarıyı seyrettim.”

Bu metin değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Düz değişmeden yararlanılmıştır.
B) Mekânın içinden söz edilirken somut ifadelerden daha fazla yararlanılmıştır.
C) Hikâyeyi oluşturan unsurlardan sadece mekân ve olay kavramlarının işlendiği gözlenmektedir.
D) Kahraman bakış açısı etkilidir.
E) Birinci tekil kişi anlatımı hâkimdir.

6. Onun gözleri paranın üstünden bile sizi izliyordu. Paraların, pulların, kitap kapaklarının, bayrakların, posterlerin, sigara paketlerinin üstünden... her yerden... Hep sizi izleyen o gözler ve sizi sarıp kuşatan o ses... Uykuda ya da uyanık, çalışırken ya da yemek yerken, içeride ya da dışarıda, banyoda ya da yatakta... kaçış yoktu. Kafatasınızın içindeki birkaç santimetre küp dışında, hiçbir şey sizin değildi.

Bu metinle ilgili aşağıda yapılan değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Üçüncü tekil anlatım etkilidir.
B) Her şeyi sarmalayan ve rahatsız olunan bir durumdan söz edilmektedir.
C) Metinde tedirginlik ve kabullenişin karıştığı anlamları gösteren ifadeler kullanılmıştır.
D) Huzur ifade eden bir duygu yoğunluğu metni sarmıştır.
E) Eksiltili cümleler kullanılmıştır.

7. Belki bir saat oturduğum yerde kaldıktan sonra yavaşça ve sallanarak doğruldum. (I) Küçük çantamı yerden alıp yürümeye başladım. (II) Kendim köylü olduğum ve bizim köylülerimizi iyi tanıdığım için içimde yabancı bir yere gidiyorum hissi yoktu. (III) İlk vazifemde muvaffak olacağıma emindim. (IV) Akşam olmaya başlamıştı. (V) Köye yaklaşınca ortalığı büsbütün bir kızılık kapladı.

Bu metin iki kısma ayrılmak istense ikinci paragraf, kaç numaralı cümleyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Ona göre her şey insanı sevmekle başlar. İlk dönem ürünü öykü kitaplarında Adapazarı ile İstanbul'daki çocukluk ve ilk gençlik yıllarını anlattı. Hikâyedeki konu ve olay akışını iyice ortadan kaldırdı. Öykülemeyi ruhsal değişiklikler yoluyla yaptı. Öykü, roman ve şiirlerini yaşamın hakkını vermek için yazdı. Sürekli kullandığı ana tema yaşama sevinci oldu. Sıradan insanlar, işsizler, hamallar, balıkçılar, sokak kadınları, kimsesiz çocuklar, emekçiler ve küçük burjuvalar onun insanlarıdır. O bu insanlarda evrensel insanı yakaladı. Memduh Şevket Esendal'ın açtığı kesit öykücülüğünün en önemli temsilcisi oldu.

Yukarıda bahsi geçen sanatçımız hangisidir?

- A) Haldun Taner B) Ömer Seyfettin
C) Orhan Kemal D) Refik Halit Karay
E) Sait Faik Abasıyanık

HİKÂYE

9. Ayakkabıcı, iskemlesine oturdu. Hasan da merakla karşısına geçti. Şaşarak eğlenerek seyrediyordu. Tamirci, kartona benzeyen kalın deriyi iki tarafı keskin, incecik, sapsız bıçağıyla kesti. Ağzına bir avuç çivi doldurdu. Sonra bunları ağzından çıkarıp ayakkabıların altına çabuk çabuk mıhladı. Deri parçalarını pis bir suya koyup ıslattı. Mundar çanak-taki macuna parmağını daldırıp tabanlara sürdü. Hasan bunların hepsine dikkatle bakıyordu. Susuyor ve bakıyordu.

Verilen metin için aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Bir olay yazısından alınmıştır.
- B) Metinde iki kişinin (kahramanın) sessiz iletişimi söz konusudur.
- C) Kahramanlardan biri işinin ustasıdır ve tecrübesiyle neyi, nasıl yapacağını iyi bilmektedir.
- D) Metinde merak ve şaşma duyguları işlenmiştir.
- E) Betimleyici anlatım, öyküleyici anlatımın önüne geçmiştir.

10. Görülmeye değer bir yapıydı. Giriş kapısı kocaman, üzerinde bir tokmak vardı. Bina duvarları ise taşandı. Koca koca taşlar kesilerek adeta duvara monte edilmişti. Duvarın boyası moyası da yoktu. Tamamen doğal bir görünümü vardı. Eğer birine bu binaya tarif etmeye kalkışsanız o kişi ilk bakışta binayı tanırdı. Açık sarıya çalar bir rengi vardı binanın. İki kanatlı bir kapısı adeta sizi içeri çağırır. Pencereleri ise küçük küçüktü. Bir de tarihi anımsatan o heybetli bir duruşu.

Metinde hâkim olan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öyküleyici
- B) Açıklayıcı
- C) Betimleyici
- D) Tartışmacı
- E) Kanıtlayıcı

11. Bugün ömrümün en mesut günü idi. Şehrin kenarında tanklar kurulmuştu, bütün memurlar resmî elbiselerini giyip gelmişler. Hususi muhasebe müdürü bile bej pardösüsünün üstüne silindir şapkayı oturtmuş, 1.55 boyu ile ön tarafta yer almış. Ben de bir kat elbisemi silip ütüledim ve öyle geldim. Maarif müdürü ters ters bakıyor ama ne derse desin, bir gün köyden ayrılmakla kıyamet kopmaz ya... Bu yol bir parça benim eserim demektir... Halk ve köylü uzaktan seyrediyorlardı, yanlarına gittim, konuştum, sevincimden herkesi kucaklayacağım geliyor. Yerime döndükten sonra aklıma geldi; köylülere, yakına gelmeleri için işaret ettim. Bu yol herkesten evvel onların demektir. Birkaç tanesi ilerleyecek oldu, jandarmalar bırakmadı, ben de sesimi çıkarmadım ama neşemin yarısı kaçtı.

Yukarıdaki metin için hangi değerlendirme doğrudur?

- A) Açıklayıcı anlatım tekniği ve bunu destekleyen kanıtlayıcı ifadeler kullanılmıştır.
- B) Metnin geneline hâkim olan duygu umutsuzluktur.
- C) Şehir için önemli bir tören yapılmaktadır.
- D) İzlenimsel betimleme tekniği etkili olmuştur.
- E) Anlatıcının sıradan bir kişi olduğu herhangi bir resmî görevinin olmadığı anlaşılmaktadır.

12. Bir şemsiye tamircisi, yazmış olduğu şiirlerini incelemesi için Shakespeare'e gönderdiğinde, ünlü yazarın cevabı şu olur: "Dostum, siz şemsiye yapın, hep şemsiye yapın, sadece şemsiye yapın."

Bu ifadeden çıkartılabilecek ana yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yetenek her şey demek değildir.
- B) Şemsiye yapmak yetenek işidir.
- C) Herkes yetenekli olduğu alanda çalışmalıdır.
- D) Yeteneksiz kişiler de şemsiye yapabilir.
- E) Herkes her işi yapabilir.

HİKÂYE

1. Olay hikâyeciliği ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Temelde bir olayın anlatımına dayanır.
- B) Serim, düğüm, çözüm bölümleri mantık sıralamasına bağlı olarak sunulur.
- C) Serim bölümünde olay bir sorun ya da çatışma olarak ortaya konur.
- D) Dış dünyadan bir kesit alınarak bu kesit, yazarın hayal dünyası ile birleştirilir.
- E) Dünya edebiyatında türün ilk önemli temsilcisi, Guy de Maupassant'tır.

2. Aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Herhangi bir düşünceyi savunmak, okuyucuyu ya da dinleyiciyi bu düşünceye inandırmak için kullanılan anlatım biçimi betimleyici anlatım biçimidir.
- B) İzlenimsel betimlemede sanatçı gördüklerini duygularının, düşüncelerinin etkisiyle kişisel kanı ve beğenilerini ön planda tutarak betimler.
- C) Olay, kişi, zaman ve mekân öğeleri aracılığıyla olmuş ya da kurgusal bir vakanın anlatıldığı anlatım biçimidir, açıklayıcı anlatım.
- D) Her türlü konuya uygulanabilen tartışmacı anlatım biçiminde amaç bilgi vermek, herhangi bir düşünceyi aydınlatmaktır.
- E) Varlıkları sözcükler yardımıyla görünür kılmak; bir diğer deyişle sözcüklerle resim yapmaktır, sanatsal öyküleme.

3. Aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisinde tanımlama hatası vardır?

- A) Karşılaştırma, herhangi bir düşünceyi açıklamak için iki varlık, iki kavram arasındaki benzerlik ya da karşıtlıklardan yararlanmaktır.
- B) Örnekleme, bir düşünceyi savunmak, doğruluğunu kanıtlamak için aynı görüşü paylaşan, destekleyen bir kişinin yazılarından veya konuşmalarından alıntı yapmaktır.
- C) Somutlama, soyut kavramları benzetme yoluyla açıklamaktır. Kavram, benzetilen varlığın bazı nitelikleriyle kavratılmaya çalışılır. Bu yolla kavram zihinde canlanır, görünürlük kazanır.
- D) Tanımlama, bir varlığı, bir kavramı temel niteliğiyle belirtmedir. Tanım cümleleri genellikle "Bu nedir?" sorusunun yanıtını verir.
- E) Soyutlama, düşünceleri; somut kavramlara, soyut anlamlar vererek açıklamaktır. Soyutlama yoluyla anlam yoğunlaştırılır. Okurun bilgi ve yaşam birikimine bağlı olarak yorumu sağlanır.

4. ve 5. soruları aşağıdaki metne bağlı kalarak yanıtlayınız.

“Kadın” oğluyla yıllar sonra bir kahvede buluşur. Oğlu Eylül, bu kahvenin annesine göre bir yer olmadığını söyleyerek onu başka bir yere götürür. “Kadın”, bu sırada oğlunun evden ayrıldığı günü hatırlar.

Çocuk evden bir daha dönememek üzere ayrıldığı gün de her şey böyle sakindi. Tartışmamışlardı, sesleri yükselmemişti. Artık çok geç olduğunu, onu döndüremeyeceğini, o buluttan ve hayalden dünyanın çekiciliğiyle boy ölçüşmeyeceğini biliyordu. “Bu sonu biz hazırladık. Onu, büyük işlere, yüce amaçlara adanmış hayatımızın gereksiz bir eki, olmasa da olur parçası gibi peşimizden sürüklerken biz çizdik kaderini. Artık pişman olmak için bile çok geç.”

Birkaç parça eşyasını ve belki de artık hiç işine yaramayacak, hiç çalmayacağı gitarını almış çıkarırken: “Birbirimize çok benziyoruz anne.” demişti. “İkimiz de hayalleri seviyoruz. Yalnızca, hayallerimiz farklı.”

4. Bu metinde aşağıda belirtilen tekniklerden hangisinin ağır bastığı, metnin giriş kısmındaki bilgilendirmeler ışığında söylenebilir?

- A) Montaj
B) Bilinç akışı
C) Geriye dönüş
D) Otobiyografi
E) Mektup

5. Bu metin değerlendirildiğinde hangisine ulaşılamaz?

- A) Geçmiş zamanın sorgusu yapılmaktadır.
B) O anki ve önceki zamanda içinde bulunulan mekânlar farklıdır.
C) Çatışmanın kahramanların farklı bakış açılarından ya da algılarından meydana geldiği söylenebilir.
D) Kahramanlar arası kopuşun annenin tavrından kaynaklanmadığı söylenebilir.
E) Çocuğun son tespiti çatışmanın kaynağı hakkında yorum yapmak için bilgi vermektedir.

6. Aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Hikâyede olay veya durum vardır. Olay ya da durum şahıslara bağlanır; olay veya durumun ortaya konduğu mekân ve zaman belirtilir; bunlar sürükleyici ve etkileyici anlatım ile işlenir.
B) Hikâye kısa oluşu, yalın bir olay örgüsüne sahip olması, yoğunlukla önemli bir olay veya sahne aracılığı ile tek ve yoğun bir etki uyandırması ve az sayıda karaktere yer vermesi ile roman ve diğer edebiyat türlerinden ayrılır.
C) Hikâyelerde düşündürmekten ziyade, duygulandırmak ve heyecandırmak ön plandadır.
D) Hikâyeler Avrupa’da roman ile yaklaşık olarak aynı zamanlarda ortaya çıkmıştır. Özellikle klasisizm akımının etkili olduğu tarihlerde öykü türü müstakil bir edebi tür olarak kendisini göstermiştir.
E) Hikâye kısa bir edebi tür olduğu için bu yapıtlarda fazla teferruata girilmez. Olayın veya durumun öncesi, sonrası okura sezdirilir. Okur, birtakım sözcüklerden yararlanarak ve düşüncünü kullanarak kişiler ile ilgili veya olaylar ve durumlar ile ilgili hükümlere ulaşabilir.

7. Aşağıdakilerden hangisi düşüncenin ifade edilmiş tarzı ve düşüncüyü geliştirme yöntemleri göz önüne alındığında dışta kalır?

- A) Eski şiir hayali öğeleri yeni şiir ise somut öğeleri içerir.
B) İnsan vücudunun en küçük yapı taşına hücre denir.
C) Yaşam, güçlükleri yenebilme sanatıdır.
D) Eleştirmen, sanat eserinin iyi ya da kötü yönlerini ortaya koyan bir sanatçıdır.
E) Yiğitlik, kahramanlık, savaş temalarını işleyen şiirlere epik şiir denir.

8. “Bu teknik, edebiyata film yapımcılığından geçmiş bir tekniktir. Yazarın gerçekliği çok boyutlu yansıtmak amacıyla çok çeşitli alanlardan hazır ifade kalıplarından yararlanması, bu kalıpları kendi eserinin anlatım dokusuna ustalıkla monte etmesidir. Bu teknik, özellikle postmodernist öykü ve romanlarda “çoğulculuk” ilkesinin gerçekleştirilmesini sağlayan tekniktir ve bu anlamda “metinler arası” anlayışıyla ilişkilendirilebilir. Bu tekniği kullanan yazar, hazır metin parçalarını, metinler arası birtakım göndermeleri, epigrafileri, atasözlerini, deyimleri, efsaneleri vb. kendi metninin kompozisyonu içerisinde birer mozaik taşı gibi yerleştirir. Yazar, kendi metninde kullanacağı edebi alıntıyı seçerken bunun metinde işlediği konuya uygun olmasına dikkat etmelidir. Bu tekniğin kullanılması; esas metne derinlik, çağrışım zenginliği, üslup çeşitliliği katar.”

Yukarıda bahsi geçen teknik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Leitmotif
- B) Açıklama/Yorumlama
- C) Portre
- D) Montaj
- E) Bilinç akışı

9. ve 10. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayınız.

“Otomobil, yabancıyı az zaman sonra gözün alabileceği kadar uzanan yemyeşil bir ot denizine çıkardı. Bu denizin ortasında renk renk kor bir koyu, yakıcı gelincikler, su üstünde yüzer gibi bu sonsuz denizde çalkalanıyordu.

Derenin öbür tarafında sararmış olgun tarlalar kocaman bir yumruğa benzeyen başaklarını dizleri üstünde dinlendiriyordu. Her şeyi gürbüzdü, otlar gürbüzdü. Biraz ötedeki ağaçlar gürbüzdü, yapraklar gürbüzdü, yıkık duvarlardan taşan dallar, olgunlaşan meyvelerini tozlu yollara salıvermişti.

Buğulu erikler, güneşin altında kıpkızıl alevden bir yuvarlak gibi yanan narlar, kâh kütüklerinden kâh bir çardağın üstünden dalgın dalgın vücutlarını salıveren iri taneli üzüm, sonra beyaz, tertemiz kiremitli evler, temiz elbiseli çocuklar onun tahmininde aldanmadığını gösterdi.”

9. Bu metinle ilgili hangi yargıya ulaşamaz?

- A) İnsandan doğaya aktarım yapılmıştır.
- B) Nitelik bildiren sözcükler kullanılmıştır.
- C) Açıklamalı ve izlenimsel betimleme unsurları birlikte kullanılmıştır.
- D) Bağlama unsuru kullanılmamıştır.
- E) Doğadan doğaya aktarım yapılmıştır.

10. Yukarıdaki metinde baskın olan anlatım biçimi hangisidir?

- A) Tartışma
- B) Betimleme
- C) Açıklama
- D) Öyküleme
- E) Karşılaştırma

11. ve 12. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayınız.

“Bir sabah Hüsmen Hoca’yı alaca karanlıkta hep birden değirmenin önüne kadar götürdüler, selametlediler. Boz eşek, Hoca'nın merkebine bağlı, kuyruğunu oynatarak ferah, yüksüz, arkada gidiyor; yeni doğan sırma telli bir güneş, palanının soluk keçesini kadife gibi parlatıyordu.

Bu, ne uzun ne can sıkıcı bir yoldu. Durgun sular-
dan fışkırmış piriñç başakları ile arklar boyunca giden kamışların yeşilliği yamaçlar ardında görünmez olunca kurak, düz bir toprak, iki gün hiçbir köye, hiçbir değirmene hatta iki cılız söğüdün gölgelediği bir su başına bile uğramadan, ıssız, kavruk, devam edip gidiyordu. Sonra dik kayalı bir yokuş, korkunç bir boğaz aşıılıyor, tepesine yaklaştıkça serin bir rüzgârla beraber lâtif bir manzara başlıyordu. Kısa bir kılıç sırtı gibi parlayan ince bir dere, ayvalıklar, elmalıklar ortasında yemyeşil, sulak ve feyizli göze görünüyordu. Telgraf direklerinin sıralandığı beyaz düz bir şose, kıvrıla kıvrıla dönerek dağlara tırmanıyordu.”

11. Bu metne dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci paragrafta öyküleyici anlatım ön plandadır.
- B) İkinci paragraftaki dere benzetmesinde insandan doğaya aktarım yapılmıştır.
- C) Betimlemeler ağırlıktadır ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
- D) Gözlemci anlatıcı bakış açısı kullanılmıştır.
- E) Metnin tamamında hem açıklamalı betimleme hem de izlenimsel betimleme unsurları vardır.

12. Metinde asıl üzerinde durulan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüsmen Hoca'nın hayatı
- B) Uzun zamandır görüşmeyen iki kişinin buluşması
- C) Uzun ve meşakkatli bir yolculuğun tasviri
- D) Bir rüyanın anlatımı
- E) Köy ahalisinin beklentileri

HİKÂYE

1. Aşağıdakilerin hangisinde "doğru" sözcüğünün anlamı ile parantezde verilen ile uyuşmamaktadır?

- A) Doğru haber almak hepimizin hakkı değil mi? (Gerçek, yalan olmayan)
- B) Bunları sana şimdiden söylemek daha doğrudur. (Akla, mantığa, gerçeğe veya kurala uygun)
- C) İki noktadan yalnız bir doğru geçebilir. (İki nokta arasındaki en kısa çizgi)
- D) Şafağa doğru otomobil sesi duyuldu. (Hiçbir yöne sapmadan, dosdoğru, doğruca)
- E) İki yanı ağaçlı yoldan çarşıya doğru yürüyordu. (Karşı yönünce)

2. İnsanların hiçbir şey öğrenecek vakitleri yok artık.

I II
Hiçbir üretim yapmıyorlar. Her şeyi satıcılardan hazır
III IV
alıyorlar. Ama dost satan bir satıcı olmadığından,
V

insanların dostları da yok artık.

Yukarıdaki metinde altı çizili sözcüklerden hangileri, yapı bakımından doğru eşleştirilmiştir?

- A) I - III
- B) II - III
- C) III - IV
- D) III - V
- E) IV - V

3. Öyle uzaktan seviyorum seni
elini tutmadan
yüreğine dokunmadan
gözlerine dalıp dalıp gitmeden
üç günlük sevdalara inat
serserice değil adam gibi seviyorum

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerde yoktur?

- A) İyelik eki almış sözcükler vardır.
- B) Adın bulunma durum ekini almış sözcük vardır.
- C) Yönelme durum ekini almış sözcükler vardır.
- D) Benzetmeden yararlanılmıştır.
- E) Tekil, çoğul; basit, türemiş adlara örnekler bulunmaktadır.

4. Biçim olarak çoğulluk göstermediği hâlde anlamca birden fazla varlığın tanıtıcısı olan adlardır, topluluk adları.

Aşağıdakilerin hangisinde topluluk adı yoktur?

- A) Aile akşam yemeğinde toplanmıştı.
- B) Ormandan geçen patikaya yöneldi.
- C) Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir!
- D) Sınıf onu bir türlü kabullenmemişti.
- E) Kimse seni benim kadar iyi tanıyamaz.

5. Tamlayanın ilgi ekini, tamlananın da üçüncü tekil iyelik eki hâli aldığı isimlerden oluşmuş tamlamalara belirtili isim tamlaması denir.

Aşağıdakilerden hangisinde buna örnek yoktur?

- A) Buraların yaz akşamları meşhurdur.
- B) Elin yanına patates püresi mi, piriç pilavı mı?
- C) Sultanı bir tek sensin şu gönülümün.
- D) Bahçesi çiçek gibi kokuyor bu evin.
- E) Şimdi bir bardak Rize çayı olsa da içsek.

6. Aşağıda altı çizili sözcüklerden hangisinin türü farklıdır?

- A) Demlik çok doluydu.
- B) Küresel ısınma kuraklığı beraberinde getirdi.
- C) Sıcaklıklar hepimizi bunalttı.
- D) Kışlık odununu bahçeye istiflemişti.
- E) Yazlığa ne zaman gideceksiniz?

7. "Doğru" sözcüğü aşağıdakilerden hangisinde isim olarak kullanılmıştır?

- A) Doğru söz söyle ki başın ađrımасыn.
- B) Akşama doğru geldiler nihayet.
- C) Masaya gelen malzemeyi doğru hesapla.
- D) İşi yapacak doğru adam o değildi.
- E) Deftere çizdiğin doğruyu beğenmedim.

8. Renk bildiren sözcükler bir isimle beraber öbek oluşturacak şekilde ismin önünde kullanılmadığında sözcük türü bakımından ad olurlar.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun kullanım vardır?

- A) Kazağın kırmızısı çok göz alıcıydı.
- B) Yeşil gözler hep bir tedirginlik yaratırdı üzerimde.
- C) Sanki aralarından kara kedi geçmiş.
- D) Mavi gökyüzü suya yansımiş.
- E) Futbolcu sarı kartı görünce birden sakinleşti.

9. "-lar, -ler" eki çoğul anlamı katan bir ek olarak tanınır.

Aşağıdakilerin hangisinde böyle bir görev üstlenmemiştir?

- A) Kitap ve defterlerinizi kaldırın.
- B) Bugün dünyalar kadar ödev var.
- C) Kalemlikteki kalemlerin hiçbiri yazmıyor.
- D) Yerdeki kitapları kaldırır mısınız?
- E) Sokaktaki evler sanki zincire vurulmuş gibi ydi.

10. "Kafilemiz burada bir gece konaklayacak."

Cümlesinde altı çizili sözcük için hangi değerlendirme doğrudur?

- A) Topluluk - tür - soyut
- B) Topluluk - özel -somut
- C) Tekil - tür - soyut
- D) Tekil - özel - somut
- E) Topluluk - tür - somut

11. Hangi cümledeki altı çizili sözcük durum eki almamıştır?

- A) Hazan mevsimi hüznün doludur.
- B) Ödevini bitirmiş mi?
- C) Kavgayı başlatan o imiş.
- D) Gözünü budaktan ayırmayan biridir.
- E) Sesi bülbülün sesini çağrıştırıyordu.

12. Tamlayanı zamir olan belirtili isim tamlamalarında tamlayan bazen düşebilir.

Bu duruma örnek olabilecek durum hangisinde vardır?

- A) Üsküdar'ın dingin ışıkları gecenin içine süzül-mektedir.
- B) Konuşması herkesi rahatsız etmişti.
- C) Sana yönelttiğim soruların hiçbirinin yanıtı yok.
- D) Rüzgârın serinliği hepimizi üşüttü.
- E) Babamın kocaman bir malzeme çantası vardı.

ŞİİR

1. Aşağıdakilerden hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) İslamiyet öncesi Türk edebiyatı ürünlerinden olan "sagu"nun halk edebiyatındaki karşılığı "ağıt"tır.
- B) Gazel, kaside, müstezat gibi nazım biçimleri divan edebiyatı ürünleridir.
- C) Kafiye (uyak); dize sonlarında, aynı görevde kullanılan ses benzerliğidir.
- D) Nazım biçimi; şiirin kullanılan ölçü, dizelerin kümelenişi, uyakların sıralanışı bakımından benzerlerinden farklı dış yapısıdır
- E) Nazım türü, manzum eserlerin konularına göre birbirlerinden ayrılmasıdır.

2. Anjanbman, şiirde bir cümlenin bir dize ya da beyitte bitmeyip diğer dize, beyit veya bentlere kaymasıdır. Türk edebiyatına Fransız edebiyatından geçmiştir. Servet-i Fünun Dönemi'nde Türk şiirinde kullanılmaya başlanan bir tekniktir. Servet-i Fünun edebiyatının en önemli şairlerinden Tevfik Fikret'in şiirlerinde bolca anjanbman bulunur.

Bu bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi örnek teşkil eder?

- A) Gecikirsem kalırım beklemeysin... Zîrâ yol Hem uzun, hem de bataktır...
- B) Mağrur değil güzelliğe her yer bahar gibi Yaprak, çiçek, bulut bizi anlar, duyar gibi.
- C) Bir çocuk gibi şendi ve gülerdi her zaman Bir mevsim gözlerinden içime doldu cihan
- D) Seven sevilmezse aşkını gizler Uzaktan uzağa solar benizler
- E) Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun; Olursa bir şikâyet ölümden olsun.

3. "Dost yolunda nistlik gerek, yâr önünde pestlik gerek; ten cübbesi çâk gerek, gönül evi pâk gerek."

Yukarıda altı çizili sözcükler hangisine örnektir?

- A) cinas
- B) aliterasyon
- C) seci
- D) asonans
- E) redif

4. Tam otların sarardığı zamanlar Yere yüzükoyun uzanıyorum Toprakta bir telaş, bir telaş Karıncalar öteden beri dostum.

Bu dördlük, aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek olabilir?

- A) lirik
- B) didaktik
- C) epik
- D) dramatik
- E) pastoral

5. Aşağıdakilerden hangisi şiirdeki ahenk özelliklerinden sayılmaz?

- A) ölçü
- B) kafiye
- C) redif
- D) aliterasyon
- E) zihniyet

6. Aşağıda verilen bilgilerden hangisinde hata yapılmıştır?

- A) Belli bir dönemde toplumda hâkim olan dinî, siyasî, ekonomik, sosyal vb. duygu, anlayış ve zevkler bütününe zihniyet denir.
- B) Dize sonlarında yazılışları ve söylenişleri aynı, anlamları ayrı (farklı) olan sözcüklerle yapılan kafiye cinaslı kafiye denir.
- C) Mısra sonunda yazılışları, anlamları ve görevleri aynı seslere redif denir.
- D) Mısra içinde aynı veya birbirine benzer ünsüz seslerin çokça tekrarlanmasına asonans denir.
- E) Mısralarda kullanılan ses değerleri veya hece sayısının tüm mısralarda eşit olmasıyla sağlanan uyuma ölçü denir.

7. Topraktan öğrenip
kitapsız bilendir.
Hoca Nasreddin gibi ağlayan
Bayburtlu Zihni gibi gülerdir.
Ferhad'dır
Kerem'dir
ve Keloğlan'dır.
Yol görünür onun garip serine,
analar, babalar umudu keser,
kahbe felek ona eder oyunu.
Çarşambayı sel alır,
bir yâr sever
el alır,
kanadı kırılır
çöllerde kalır,
ölmeden mezara koyarlar onu.
O, "Yûnusû biçâredir
baştan ayağa yâredir"

Nazım Hikmet'in "Türk Köylüsü" adlı bu şiirinden alınan bölüm için aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

- A) Dinler tarihine ilişkin motifler kullanmıştır.
B) Halk ve tasavvuf şairleri isimlerini kullanmıştır.
C) Halk türkülerinden alıntı yapmıştır.
D) Halk hikâyelerinin kahramanlarından bazılarının adlarını kullanmıştır.
E) Tasavvuf edebiyatı şiirlerinin birinden doğru alıntı yapmıştır.
8. Şair, anlatmak istediklerini genellikle açık bir şekilde ifade etmez. Bunun yerine imgeler aracılığıyla özlü bir anlatıma yönelir.

Aşağıdaki dizelerden hangisinde bu söylenilene örnek yoktur?

- A) Ellerim takılırken rüzgârın saçına
Asıldı arabamış bir dağın yamacına
B) Sular sarardı... Yüzün perde perde solmakta
Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta
C) Dağların bir yürüyüşü var
Bulutların sevda kokan yağmurları
D) Rüzgârın sesi var kentlerde
Diz boyu yalnızlık, diz boyu acı
E) Ömrünü vakfettiğin işin mahvolduğunu
Görüp de hiç yılmadan işe baştan başlarsan

9. İlim ilim bilmektir
İlim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsin
Ya nice okumaktır

Bu dördüklük aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek olabilir?

- A) lirik B) didaktik C) epik
D) dramatik E) pastoral

10. Kır ve doğa güzelliklerini konu edinen şiirlere, kahramanlık ve yiğitlik konularını işleyen şiir türüne, toplumsal yaşamdaki bozuklukların, insanların zaaflarının güldürü unsuru da katılarak dile getirildiği şiir türüne ise denir.

Bu boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) pastoral - epik - satirik
B) pastoral - lirik - epik
C) lirik - pastoral - epik
D) lirik - epik - satirik
E) epik - pastoral - satirik

11. Dadaloğlu'm bir gün kavga kurulur,
Öter tüfek davlumbazlar vurulur.
Nice koç yiğitler yere serilir,
Ölen ölür, kalan sağlar bizimdir.

Bu dördüklükte öne çıkan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) özlem B) üzüntü C) endişe
D) merak E) kahramanlık

12. Hani, o bırakıp giderken seni
Bu öksüz tavrını takmayacaktın
Alnına koyarken veda buseni
Yüzüme bu türlü bakmayacaktın

Bu dördüklük için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sitem ve üzüntü duyguları hâkimdir.
B) Sarma uyak düzeni ile yazılmıştır.
C) "seni" ve "buseni" sözcükleri arasında tunç uyak ilişkisi vardır.
D) 2. ve 4. dizeler arasında tam uyak ilişkisi vardır.
E) Uyak şeması a/b/a/b şeklinde gösterilir.

ŞİİR

1. Belki hazıranda mavi benekli çocuğun
Ah seni bilmiyor kimseler bilmiyor
Bir şilep sızıyor ıssız gözlerinden
Belki Yeşilköy'de uçağa biniyorsun
Bütün ıslanmışşın tüylerin ürperiyor
Belki körsün kırılmışşın telâş içindesin
Kötü rüzgâr saçlarını götürüyor

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Sade bir Türkçe ile yazılmıştır.
B) Ad aktarması yapılmıştır.
C) Benzetmelere yer verilmiştir.
D) Hece ölçüsü ile yazılmıştır.
E) Lirik şiir örneği kabul edilebilir.

2. Aşağıdaki ifadelerin hangisi parantez içindeki kavram ile uyuşmamaktadır?

- A) Aruz ölçüsüne göre sonu ünlü ile biten hecelerdir. (açık ya da kısa hece)
B) Kır ve doğa güzelliklerini konu edinen şiirlere denir. (pastoral şiir)
C) Şiir veya nesirde ahenk sağlamak için söz başlarında veya ortalarında aynı ünsüzlerin tekrarlanmasıdır. (asonans)
D) Aynı ölçü ile yazılan ve anlamca birbirine bağlı olan iki dizelik şiir bölümüdür. (beyit)
E) Benzetme amacı güdülmeyen bir sözün başka bir söz yerine kullanılmasıdır. (ad aktarması)

3. Susuz değirmenlerin ne ile döner çark - ı
Kerem etmeyen beyin fakirden nedir fark - ı

Yukarıda (-) tire işaretinden sonraki kısım hangisine örnektir?

- A) cinas B) aliterasyon C) seci
D) asonans E) redif

4. Bütün sevgileri atıp içimden,
Varlığımı yalnız ona verdim ben,
Elverir ki bir gün bana derinden
Ta derinden bir gün bana "Gel." desin.

Bu dördlük aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek olabilir?

- A) lirik B) didaktik C) epik
D) dramatik E) pastoral

5. Aşağıdakilerden hangisi şiirde kullanılan nazım birimlerinden değildir?

- A) dize B) cinas C) beyit
D) dördlük E) bent

6. Aşağıda verilen bilgilerden hangisinde hata yapılmıştır?

- A) Beyit sayısı 5-15 olan, ilk beytinin dizeleri birbiriyle, sonraki beyitlerinin ikinci dizeleri birinci beyitle kafiyeli, genellikle lirik konularda yazılan divan şiiri nazım şekline gazel denir.
B) Kasidelerle, başlangıçtan sonra asıl konuya geçmek için söylenen beytin bulunduğu bölüme girizgâh denir.
C) Dördlükler halinde ve 11'li hece ölçüsüyle yazılan; aşk, sevgi, tabiat, kahramanlık, güzellik gibi konuları işleyen; halk edebiyatının yaygın nazım şekline mesnevi denir.
D) Dizelerdeki hece sayısının eşitliğine dayanan, halk şiiri ölçüsü olarak bilinen millî ölçümüz, hece ölçüsüdür.
E) Günlük hayatta yaşanması mümkün olmayan şeylerin anlatımı için zihinde tasarlanan ve gerçekleşmesi özlenen şey, düş, hayal, hülyaya imge denir.

7. Aşağıdakilerden hangisinde imgeli anlatım yoktur?

- A) Tam otların sarardığı zamanlar
Yere yüzükoyun uzanıyorum
- B) Kedim, ayak ucumda büzülmüş, uyumakta;
İplik iplik sarıyor sükütu bir yumakta,
- C) Eğilmiş arza, kanar, muttasıl kanar güller;
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller.
- D) haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi
demirlemişti eli kolu bağlıydı ağılıyordu
- E) Ateşten kızaran bir gül arar da
Gezer bağdan bağa çoban çeşmesi

**8. Şunlar ki çoktur malları
Gör nice oldu hâlleri
Sonunda bir gömlek imiş
Onun da yoktur yenleri**

Bu dördlük aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek olabilir?

- A) lirik B) didaktik C) epik
D) dramatik E) pastoral

**9. Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken
Söylenmemiş bir masal gibi Anadolu'muz**

Bu verilen dizelerle,

- I. ayrılıyor yolumuz
II. arkadaş, biz bu yolda
III. saña uğurlar olsun
IV. türküler tuttururken

Sözlerinin tamamı kullanılarak çapraz kafiye örgüsünde bir şiir oluşturulmak istense hangisi doğru olur?

- A) III - I / II - IV B) I - II / III - IV
C) I - III / IV - II D) II - IV / III - I
E) IV - II / I - III

10. ve 11. soruları metne göre yanıtlayınız.

Ok atılır kalesinden
Hak saklasın belâsından
Köroğlu'nun narasından
Her yan gümbür gümbürlenir

10. Yukarıdaki dördlükte öne çıkan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ölüm B) üzüntü C) endişe
D) merak E) kahramanlık

11. Bu metin için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Epik tarzdaki bir şiirden alınmıştır.
B) Çapraz uyak şeması hâkimdir.
C) Şair mahlasını söylediği için Âşık Tarzı Halk Şiiri örneğidir.
D) Yiğitlik yüceltilmiştir.
E) Koşma nazım şekli ile söylenmiştir.

ŞİİR

1. Orası bir sulak vaha boğazıdır; altından süzme
I
zeytinyağı renginde, elinizi sürseniz bulaşacağı-
nı sandığınız parlak, koyu bir çay akar. Kenarında
II
yapraklarının ters tarafları rüzgârla güneşe dönün-
ce gümüşlenen narın kavaklar dizili, kof gölgeler
III IV
serilidir. İncecik, yumuşak, sık otlar ile bir kürk gibi
V
kaplı olan yamaçlar kibrinden âdetâ kabarmış,
heybetli görünmeğe çalışır. Hulâsa dinlenilecek,
uyuyup rahat edilecek, hoş yerdir, memleketi an-
dıran yerdir.

Yukarıdaki metinde altı çizili sözcükler için hangisi söylenemez?

- A) I. belirtisiz ad tamlamasını nitelendiren sıfattır.
B) II. somut bir varlığın önüne gelerek onu nite-
lendiren bir sıfattır.
C) III. belirtili bir isim tamlamasının arasına girerek
tamlayanı niteleyen bir sıfattır.
D) IV. somut bir adın önüne gelerek onu nitele-
yen bir sıfattır.
E) V. birden fazla nitelik bildiren sözcükten sonra
gelerek sıfat tamlamasının tamlananı olmuştur.

2. Belirtme sıfatları; sayı, işaret, belgisiz, soru şeklinde bölümlendirilir.

**Aşağıdakilerden hangisinde bu çeşit sıfatlar-
dan biri bulunmamaktadır?**

- A) Bu kitabı senin için beğendim.
B) Bir hafta sonra tatile gideceğiz.
C) Yol kenarları kurumuş otlarla dolu.
D) Bir gün sen de beni anlarsın.
E) Hangi bavul sizindi?

3. **Aşağıda altı çizili sayı sıfatları eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?**

- A) Beş gün önceki olayı anımsadı.
B) Bir öğünde yarım ekmeği yiyordu.
C) Yoklama listesinde yedinci sırada bulunan öğrenci ayağa kalktı.
D) On beşinci kata taşınanlar tadilat yaptırıyorlar.
E) Üçte iki hisseye sahip olan, şirketi yönetir.

4. **Aşağıdakilerden hangisinde soru anlamı farklı türde bir sözcükle sağlanmıştır?**

- A) Hangi elbiseyi beğendin?
B) Ne gün bizde olursunuz?
C) Siz buraya daha önce gelmemiş miydiniz?
D) Kaçar kişilik takım kuracağız?
E) Ne kadar para harcadın buna?

5. Sıfatlar, isim çekim eki aldıklarında ya da sıfat tamlamasındaki isimler ortadan kalktığında adlaşır.

Aşağıdakilerden hangisinde böyle bir durum söz konusudur?

- A) Sert rüzgâr yerden büyük bir toz bulutu kaldırdı.
B) Sakin, mavi bir deniz bizi karşıladı.
C) Hiçbir soruya yanıt vermediler.
D) Doğa yürüyüşüne çıkan kişiler dağda mahsur kalmış.
E) Nerede bir aç görse onu doyururdu.

6. **Aşağıdakilerin hangisindeki yer-yön bildiren sözcük sıfat olarak kullanılmıştır?**

- A) İleri ülkeler bu konuda farklı davranıyor.
B) İsterseniz artık geri dönelim.
C) Onu görünce içeri girmek istedi.
D) İleri geri konuşmamalısın.
E) Yukarı çık ve bekle.

7. Aşağıdakilerin hangisinde ikileme, sıfat görevinde kullanılmıştır?
- A) Rüzgâr tatlı tatlı esiyordu.
B) Elbiseleri eski püskü görünüyordu.
C) Kavga etmeden güzel güzel oynayın.
D) İvrir zıvır eşyalar ile doldurmuşun burayı.
E) Tıkır tıkır işleyen bir sistemdi.
8. Aşağıdakilerin hangisinde, bir sıfat tamlaması bir ad tamlamasının tamlayanı görevindedir?
- A) Metro biletlerinin satışı durdurulmuş.
B) Bu akşam eski trenle yola çıkacağım.
C) Kısa pantolonlu çocuk, sokak ortasında avazı çıktığı kadar bağıriyordu.
D) Sarı saçlı çocuk, çocuk bahçesinde yalnız oynuyordu.
E) Genç kızın gözleri uzak diyarların buğulu, mistik havasını bizlere ulaştırmakta.
9. Aşağıdakilerin hangisinde, bir sıfat tamlaması başka bir sıfat tamlamasının tamlayanı görevindedir?
- A) O "On para etmez!" dediğin makine var ya, yok satıyor şimdi.
B) Daha iyi bir fırsat çıksaydı, burada olur muydum hiç?
C) Sağdaki dolabın içi oldukça dolu.
D) Uygun fiyata bu kadar güzel çerçeve bulabilir misiniz?
E) Benim işim bitmediği için sizinle gelemem.
10. "ilk" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde sıfat dışında bir türde kullanılmıştır?
- A) Türk edebiyatının ilk gerçekçi romanı onun kaleminden çıkmıştır.
B) İlk yerleşimciler bu bölgelere konmuşlar.
C) İnsanı insan yapan duyguların ilkidir aşk.
D) Bu topraklar ilk kültürel unsurları barındırması açısından da önemlidir.
E) Sabahki ilk otobüse bilet aldım.
11. Aşağıdakilerin hangisinde yazım hatası yoktur?
- A) Oraya gitmek istedim oysa ki sen hep engel oldun buna.
B) Madem ki gelmeyecektin neden aramadın?
C) Cebinde parası yok, kaldı ki bu havada incecik ceket ile dolaşmasından anlaşılabilir yoksulluğu.
D) Beni dinlemiyor hâl bu ki ben neler neler anlatıyorum.
E) Geçmiş zaman olurki hayali cihan değer.
12. Virgülün kullanımı ile ilgili aşağıdakilerin hangisinde bilgi hatası yapılmıştır?
- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
C) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek için konur.
D) Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.
E) Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım hatası yoktur?

- A) Saatlerdir burada bekleyorz.
- B) Hani bana yardım etmiyecektin?
- C) Sen de okula gidecekmisin?
- D) Ne var ki böyle olması gerekmiyordu.
- E) Gelde hâlime bir bak!

2. Aşağıdakilerin hangisinde hem noktalama hem de yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Pazara gitsem mi diye düşünüyordum ki ...
- B) Genç, çocuğun bisiklete binmesine yardım ediyordu.
- C) Mehmet Rauf'un Eylül Roman'ı ilk psikolojik romanımız olarak bilinir.
- D) Sana bunu yapmaman gerektiğini söylemiştim, diye beni payladı annem.
- E) Geldi, gördü, yendi.

3. Nerede kaldın () Bak parantezi açtım iki saattir seni bekliyorum ()

- Yaa sorma. Nasıl trafik var anlatamam. Tam yola çıkmıştım ki noktanın biri durduğu cümlemin sonunu beğenmemiş () "Durmam kardeşim ben burada () böyle cümle mi olur?" deyip duruyor. Bir sağa gidiyor, bir sola. Ortalığı birbirine kattı. Al sana işte, trafik felç.

Yukarıdaki metinde () işaretlerinin olduğu yerlere hangi noktalama işareti gelemez?

- A) (?) B) (.) C) (,) D) (:) E) (!)

4. Aşağıdakilerin hangisinde belirtme sıfatı kullanılmamıştır?

- A) Bu hattın metrosuna binmeliydik.
- B) Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik.
- C) Bazı insanları anlamak zordur.
- D) Yarışmayı ikinci sırada tamamladı.
- E) Doktor yorucu sporları bırakmasını söylemiş.

5. Aşağıdaki seçeneklerde kullanılan altı çizili kısımdaki sıfat tamlamalarından hangisi diğerlerinden farklı bir görev üstlenmiştir?

- A) Onun beylik sözlerine kanma!
- B) Okullar önümüzdeki ayın onunda eğitim öğretime yılına başlayacak.
- C) Hayvan, vücuduna saplanan bu iğnenin etkisiyle yıkıldı.
- D) Ellinci sayfanın sonunda bulunan soruları yanıtlayınız.
- E) Beşinci sınavın soruları hiç de kolay değildi.

6. Cumhuriyet Bayramı etkinlikleri çerçevesinde bütün sokaklar süslenmiş şehrin her köşesini tam bir bayram havası sarmıştı.

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Belirtili isim tamlaması kullanılmıştır.
- B) Zincirleme isim tamlaması kullanılmıştır.
- C) Belirtili isim tamlamasında tamlanan birden fazla sıfatla nitelenmiştir.
- D) Belirtisiz isim tamlamasını belirten sıfat kullanılmıştır.
- E) Çoğul bir ismin tamlanan olduğu sıfat tamlaması kullanılmıştır.

7. “Onu gezdirim şimdi; o, garip, anlaşılmaz
Ben ki ölmedim daha, bu ölümün yüzü
Bir çiçek kırılrsa, bir dal eğilse
Yok diyecek doğrusu ölümün zaferine
Yani bu uzaklık zorunlu”

Yukarıdaki dizeler için hangisi söylenemez?

- A) Belirtili isim tamlamasını işaret yoluyla belirten bir sıfat kullanılmıştır.
B) Belirtme sıfatıyla kurulmuş birden fazla sıfat tamlaması vardır.
C) Üç tane belirtili isim tamlaması vardır.
D) Birinci dizede adlaşmış iki sıfat yüklem kullanılmıştır.
E) Aslında sıfat olan bir sözcük son mısradaki yapıpım eki alıp isim olarak kullanılmıştır.

8. Aşağıda altı çizili sıfatlardan hangisi yapı bakımından farklıdır?

- A) Kalemleri onluk desteler hâlinde topladı.
B) Şehirde birkaç mekân ilgimi çekti.
C) Kızaran erikler gerçekten çok lezzetliydi.
D) Üçlük basketler maçın sonucunu etkiledi.
E) Yarışta büyük bir başarı kazanınca hayatı değişti.

9. Renk bildiren sözcükler, bir ismin önünde kullanıldığında sıfat görevi üstlenir.

Aşağıdaki renk bildiren sözcüklerden hangisi bir sıfat görevindedir?

- A) Siyah beyazlılar galip geldi.
B) Karadeniz’de yeşilin her tonunu görebilirsiniz.
C) Beyaz; temizliği, saflığı temsil eder.
D) Mavi gözleri çakmak çakmak.
E) Kırmızı yerine maviyi tercih eder misin?

10. Aşağıdaki cümlelerden altı çizili sıfatlardan hangisinin türü farklıdır?

- A) Emlakçı satıştan yüzde yirmi pay istiyor.
B) Çeyrek ekmek köfte yeter bana.
C) Trafik üç köprüde de yoğun.
D) Törene yaklaşık on bin kişi katılmış.
E) Elbet bir gün gelecek.

11. Bir sıfat tamlamasının sonuna “-lı”, “-lık”, “-sız” yapıpım eklerinden birinin getirilmesiyle kurallı birleşik sıfatlar oluşturulur.

Aşağıdakilerden hangisinde bu açıklama ile örtüşmeyen uygulama vardır?

- A) Pikniğe giderken tuzluk almayı unutmuşuz.
B) Burası dost bakışlı insanların mekânıdır.
C) Üç kuruşluk itibar için zerrece çaba göstermem.
D) Kısa boylu çocuk kendisinden beklenmeyecek bir atıklıkla duvara tırmandı.
E) Yarım günlük mesai harcamış bu işe.

12. “Üst başta yaşlı, yaşlılıktan dalları toprağa eğilmiş, dalları kıvrılmış bir çınar ağacı bütün haşmetiyle yıllardır orada durup durur. Çınar ağacına yüz metre yaklaşırın, elli metre yaklaşırın ortalıkta çit yoktur.”

Yukarıdaki metinde altı çizili sözcüklerden kaç tanesi sıfattır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

MASAL/FABL

1. Genellikle halkın yarattığı, ağızdan ağıza, kuşaktan kuşağa sürüp gelen, çoğunlukla olağanüstü durum ve olayları yine olağanüstü kahramanlara bağlayarak anlatan halk hikâyelerine denir. Yapısal olarak, serim, düğüm, çözüm ve bölümlerinden oluşur.

Yukarıdaki metinde bulunan boşluklar hangisi ile doldurulursa anlamlı ve doğru yargı elde edilir?

- A) fabl / dilek / tekerleme
B) masal / fabl / dilek
C) öykü / dilek / döşeme
D) masal / döşeme / dilek
E) fabl / döşeme / dilek

2. **Aşağıdaki yargılardan hangisinde hata yapılmıştır?**

- A) Serim bölümü olay, kişi, zaman ve mekân ile ilgili temel unsurların ortaya konulduğu bölümdür. Bu bölümde olay örgüsü içinde yer alan kişiler tanıtılır ve masalı kuracak ve geliştirecek olayın/olayların ne olduğu ve nasıl başladığı anlatılır.
B) Çözüm bölümü düğüm bölümünde ortaya konulan sorunun bir çözüme kavuşturulduğu bölümdür. Bu çözümde genellikle olağanüstü veya olağan bir kişi veya varlığın yardımı söz konusudur.
C) Pertev Naili Boratav, edebiyatımızda "masalcı baba" olarak anılır.
D) Masal kişileri her tabakadan seçilebilir. Masallarda cinler, periler, devler de rol alır.
E) Masallarda genellikle bir eğitim amacı saklıdır; masallar bu yönüyle didaktik (öğretici) bir nitelik taşır.

3. **Masalların kökenlerine ilişkin görüşler arasında hangisi yoktur?**

- A) Mitoloji
B) Tipik
C) Hindolji Okulu
D) Etnografik
E) Tarih

4. **Aşağıdakilerden hangisi masallardaki olağanüstü varlıklar arasında sayılamaz?**

- A) devler
B) cadılar
C) çocuklar
D) cinler
E) periler

5. "Üç elma, gönül alma! Biri at, biri murat, biri de at-tan, murattan ileri evlât..."

Evvel zaman içinde kalbur saman içinde; cinler cirit oynarken eski hamam içinde... Bir memleketin birinde bir padişah varmış. Ötekiler gibi tacın, tahtın delisi değil."

Bu metin masalın hangi bölümünden alınmıştır?

- A) Dilek
B) Çözüm
C) Düğüm
D) Serim
E) Döşeme

6. **Aşağıdaki metinlerden hangisi masaldan alınmıştır?**

- A) Memleketi öyle bir dirlik düzenliğe kavuşturmuş, öyle bir dirlik düzenliğe kavuşturmuş ki, hangi kırk haramiler, hangi kapı ardı bezirgânları, ne devler top oynayabilir, ne cinler cirit atabilirmiş.
B) "Allahım. Böyle yoksul ve muhtaç yaşamaktan- sa, yer yarılrsa da içine girsem" diye yalvarmış. O sırada yer yarılmış. Adam içine girmiş.
C) Pencerenin önündeki şişman koltuğa gayet za- yıf, gayet sarı, gayet ihtiyar bir kadın oturmuştu. Bahar ve hayata dargınmış gibi arkasını dışarı- ya çevirmişti. Sönmüş gözleri köşelerdeki göl- gelere karışıyordu.
D) Kedi farenin karnını yırtmış. O zaman adam, gelin, kızlar ve misket oynayan çocuklar dışarı çıkmışlar. Hepsisi de kediyeye için bir sürü yiyecek getirmişler.
E) Sonunda kapkaranlık bir gecede elini cebine atınca sihirbazın çakmağını buldu. Onu çıkarıp çaktı. Birdenbire kocaman gözlü büyük bir köpek ortaya çıktı.

7. "Türk edebiyatında masal derlemeleri ile ulusal kültürümüze büyük katkılarda bulunan ve masal türünün bağımsız bir tür olarak değerlendirilme- sinde rol oynayan iki sanatçımız ön plana çıkar. "Zaman Zaman İçinde" ve "Az Gittik Uz Gittik" adlı eserleriyle, "En Güzel Türk Masal- ları" ve "Evvel Zaman İçinde" adlı eserleriyle tanı- nan "Masalcı Baba" lakaplı bu iki sanatçımızdır."

Bu metinde boş bırakılan yerler hangi seç- nekteki isimler ile tamamlanırsa metin doğru ve anlamlı bir hâl alır?

- A) Pertev Naili Boratav / Eflâton Cem Güney
B) Sabahattin Eyuboğlu / Pertev Naili Boratav
C) Eflâton Cem Güney / Pertev Naili Boratav
D) Pertev Naili Boratav / Sabahattin Eyuboğlu
E) Nurullah Ataç / Eflâton Cem Güney

8. "Destanlar, ulusların yaşadıkları tarihî olayların efsanevî ve mitolojik unsurlarla yoğrulmuş olarak oluşturduğu ulusal karakter taşıyan uzun, doğuşunda manzum sonradan (yazıya aktarıldığı dönemler) manzum-mensur karışık eserlerdir." **Bu tanımlamaya göre masal ve destanı ayıran en temel etmen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Destanlar masallara oranla daha kısadır.
B) Masalların bölümleri ile destanların bölümleri aynı değildir.
C) Masalar daha evrensel iletiler verirken destanlar ulusal özellikler içerirler.
D) Masallar yazıya geçirilmemişlerdir.
E) Destan metinlerinin pek çoğuna ulaşamamıştır.

9. "... yum gözünü!" demiş dede; yummuş gözünü kız... "Aç gözünü!" demiş dede; açmış gözünü kız. Bir de görmüş ki, ne görsün, anasının dizi dibinde... Oh dedenin yerinde yeller esiyormuş ama güldükçe güller açıyormuş yanağında; söyledikçe, bülbüller şakıyormuş dudağında... Gayri Tasa kuşu gelip de dalına konabilir mi!

O günden geri güler yüz, tatlı dil ile günlerini gün etmişler; gel zaman git zaman, kismetî de açılmış kızın; kırk gün, kırk gece toy, düşün etmişler; balı kaymağa katıp yemiş içmiş, muradlarına ermişler. Darısı yurdumuzun güzelleri başına!"

Eflatun Cem Güney - Tasa Kuşu

Yukarıdaki metin, masalın hangi bölümlerinden alındığı söylenebilir?

- A) serim / düğüm
B) düğüm / çözüm
C) serim / çözüm
D) çözüm / dilek
E) düğüm / dilek

10. **Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisinde hata yapılmıştır?**

- A) La Fontaine Masalları - Fransa
B) Grimm Masaları - Rus
C) Andersen Masalları - Danimarka
D) Keloğlan Masalları - Türkiye
E) Aisopos (Ezop) Masalları - Yunanistan

11. "Benim adım Kamber. Minareden uzun mumbar yedim, içtim doymadım... Harda, hurda, şurda, burda, tarla bağda; yedim, içtim, doymadım... Aman baci, kaldır sacı, yağlı bazlamacı yedim, içtim, doymadım... Dere gibi hoşaf, tepe gibi pilavlar, ambar ambar yulaflar yedim, içtim doymadım... Denizi çorba ettik, gemiyi kepçe ettik, daha bilmem ne ettik yedim, içtim; davula döndü karnım, ne sakalım tum tum etti, ne bıyığım cum cum etti, dudaklarım bile duymadı. Baktılar ki dünyayı yesem doyduğum, doyacağım yok, "daha da doymazsa gözünü toprak doyursun" deyip Akdeniz'in martısı, zeytinyağının tortusu, hoştur makarnanın yoğurtlusunu... Tepsi tepsi önüme sürdüler ya, sensiz boğazımdan geçmedi. Yükledim bizim uzun kulaklıya, size getiriyordum ama ırmaktan geçerken kurbağalar vırak vırak deyince bırak bırak anladım, bıraktım oracıkta... Uzun kulaklının da ayakları mumdanmış, o da eriyip gitti ırmakta..."

Bir varmış, bir yokmuş, Allah'ın kulu çokmuş. Develer tallel iken, pireler berber iken, ben anamın beşiğini tıngır mıngır salları iken..."

Verilen metnin türü ve bölümü hakkında aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) mektup / dilek
B) masal / serim
C) fabl / düğüm
D) masal / döşeme
E) fabl / ögüt

12. **Aşağıdakilerden hangisi masalda bulunması beklenen özelliklerden değildir?**

- A) Öncelikle masal yalın bir dille, akıcı ve açık bir anlatımla sunulmuş olmalıdır.
B) Olaylar durağan olmalıdır.
C) Masallar çocukların anlam dünyalarına uygun olmalıdır.
D) Konuları çocuklarca yanlış anlaşılacak; örneğin kadını küçümseyen, toplumun inançlarına ters, kadercilik anlayışına yaslanan masallara yer verilmemelidir.
E) Döşeme bölümündeki söz dizimi akıcı, ilgi çekici olmalı; düğüm bölümü ustaca işlenip olaylar beklenmedik biçimde sonuçlanmalıdır.